

НЕТЕХНИЧЕСКО РЕЗЮМЕ

на

ДОКЛАД

за ОВОС на ИНВЕСТИЦИОННО НАМЕРЕНИЕ

за проектиране и изграждане на Завод за плоско стъкло, Инсталация за ламинирано стъкло, Инсталация за устойчиво стъкло, Инсталации за автомобилни стъкла

Управител на „Гео Еко Консулт - РС“:.....
/инж. Иля Стоянов/

НЕТЕХНИЧЕСКО РЕЗЮМЕ

на

ДОВОС на ИНВЕСТИЦИОННО НАМЕРЕНИЕ за проектиране и изграждане на Завод за плоско стъкло, Инсталация за ламинирано стъкло, Инсталация за устойчиво стъкло, Инсталации за автомобилни стъкла

Тракия Глас България” ЕАД
Адрес: Република България; Област Търговище; Община Търговище; гр.
Търговище; квартал „Въбел”; Индустриална зона
Булстат: 117606893
Нотариален акт за собственост № 33, том III, рег. № 4274, дело № 570/2005 г.
Представявана от: Синан Улуфер – прокурисит и Шевкет Асилказанджъ –
прокурисит.

Лице за контакти: Калина Савова
Телефон: 0601/47682
Факс: 0601/47712
E-mail: ksavova@sisecam.com.tr
GSM: 0886/915173

Основната промишлена дейност на Тракия Глас България след реализация на инвестиционното намерение е производството на плоско (флоат) стъкло, специални стъкла, огледални стъкла, изделия от стъкло (ламинирано, устойчиво, закалено и автомобилно).

Инсталациите са разположени на една производствена площадка, което е предпоставка за оптимална технологична интеграция и висока степен на комплексно използване на суровините и полупродуктите. Площадката се намира в гр.Търговище (фиг. 1-1), Община Търговище, Индустриална зона, в землището на квартал „Въбел” с ЕКАТТЕ 99159 и номер на поземленият имот 73626.533.9 (Скица № 752/04.03.2008 г.), собственост на „Тракия Глас България” ЕАД.

Общата площ на парцела, собственост на „Тракия Глас България” ЕАД е 1 045 436 m², а общата площ на инвестиционното намерение ще бъде 134 000 m².

Инвестиционното намерение включва изграждането на:

Втора инсталация за плоско стъкло (ИПС-2) с капацитет 725 t/d (готови изделия 616 t/d) – 225 000 t/y. За осигуряване на пълноценен производствен цикъл на инсталацията ще се използват и Водородна инсталация, Азотна инсталация, Компресорна станция, Инсталация за омекотяване на вода свързана с охладителна инсталация, Дизелов генератор (предвиден за аварийни промишлени ситуации) Парен котел – в резерв

Инсталация за производство на ламинирани стъкла (ИЛС) с капацитет 2 000 000 m²/y.;

Инсталация за производство на устойчиви стъкла (ИУС). Проектен капацитет - 4 000 000 m²/y;

Инсталация за производство на автомобилни ламинирани (1 400 000 m²/y) и автомобилни закалени стъкла (2 800 000 m²/y).

В ДОВОС е представена информация за строителни методи и източници, които ще се използват по време на строителството.

В строително монтажните работи ще бъдат ангажирани около 200 човека. По време на изкопните работи ще се използват строителни машини за изкоп, къртене и товарене, без да се използват взривни или токсични материали.

За изпълнение на бъдещото инвестиционно предложение са направени консултации със следните Държавни и административни органи (Приложение към т. 10):

- РИОСВ – Шумен;
- МОСВ – Басейнова дирекция за Черноморския район;
- Министерство на земеделието и продоволствието;
- Община Търговище;
- Кметство кв. Вълбел;
- ТД „Водоснабдяване и канализация” ООД – гр. Търговище;
- Регионален исторически музей – гр. Търговище;
- Област Търговище;
- Национална компания „Железопътна инфраструктура”;
- Констативен протокол от среща със заинтересовани лица;
- Национална електрическа компания;
- БУЛГАРГАЗ;
- Електроенергиен системен оператор ЕАД – Шумен;
- Обществено здраве – Търговище;
- „БКС Търговище” ЕООД;
- „Каолин” АД;
- „Шишеджам – България” ЕООД;
- Община Търговище, рег. индекс К2600227/1/07.03.08 г., относно ПУП;
- Търговско-промишлена палата – Търговище от 10.03.2008 г.;
- Община Търговище, рег. индекс К2600273/1/17.03.08 г., относно водопроводна канализационна система.

Обява за инвестиционното предложение е публикувана във в. „Търговишки новини” и в. „Земя” от 24.09.2007 г. В същите вестници е публикувана покана за консултации със заинтересовани лица с ръководството на “Тракия Глас България” ЕАД.

При изграждане на инсталациите и по време на редовната им експлоатация ще се използват елементи от съществуващата инфраструктура, както и наличната пътна мрежа на територията на Тракия Глас България.

Комуникационните връзки се осъществяват чрез железопътен и автотранспорт за доставка на суровините и експедиция на готовата продукция.

По време на строителството и в периода на експлоатация природните ресурси, които ще бъдат използвани са главно вода и електроенергия. За снабдяването с тях ще бъдат използвани изградените на площадката водопроводни и електроснабдителни мрежи.

Захранването с вода ще бъде обезпечено от системата на гр. Търговище по изградената понастоящем водоснабдителна мрежа.

Електроснабдяването на действащите, както и на новите производства се извършва от националната енергийна система чрез три независими захранващи електропровода. Снабдяването с електроенергия ще бъде обезпечено от съществуващите електроснабдителна мрежа.

Строителството на инсталациите предвидени в ИП ще започне след изпълнение на инвестиционните проекти и получаването на съответните разрешения за провеждане на

строителни работи. Проектите ще бъдат изпълнени съгласно Българското законодателство и заверени от компетентен орган за независим строителен надзор.

Строителните работи обхващат ново строителство извън съществуващите сгради на инсталациите за плоско и домакинско стъкло. Проектите следва да се съгласува с Дирекция „Строителни дейности“.

Строителството ще се изпълнява от Български и външни строителни фирми, като осигуряването на строителни материали ще се осъществява от местни и чужди доставчици.

В изпълнение на строителните работи ще се прилагат методи на класическо индустриално строителство – железобетон за фундиране на основните съоръжения. Носещите конструкции на производствените сгради и помощните здания ще се изпълни от железобетонни и стоманени конструкции (широкопрофилна и профил специален внос), като за фасадите и покривното покритие ще се използват сандвич-панели с топлинна изолация.

Социалният ефект на ИП се изразява в предлаганата реална перспектива за съхраняване на производствената дейност на „Тракия Глас България“ ЕАД и запазване на работните места посредством доразвиване на сега прилаганата технология, както по отношение на плоско стъло, така и разширяване на номенклатурата и асортимента на крайната продукция – специални, ламинирани и автомобилни стъкла. В тази връзка съществен социален ефект има приносът на производство за укрепване на техническото и финансово състояние на Дружеството като важна предпоставка за устойчиво развитие и на общината.

Производствените мощности ще създадат допълнителни възможности за заетост на транспортната дейност в областта по отношение на транспортирането на суровини, горива и продукти и по този начин ще има сериозен принос към икономиката. В доста социални и технически сфери, в които се предлагат услуги свързани с транспорт, храна, ремонт, поддръжка, доставка на резервни части и др. ще се търси съдействието на фирми, развиващи дейността си в региона.

Голяма част от продукцията ще се експедира извън страната в дървен амбалаж, което ще се отрази положително и на местната дърводобивна и дървопреработваща промишленост.

Реализацията на Инвестиционното предложение е оценена след анализ на алтернативи при избора на площадката, алтернативи при избора на технологиите за производство, алтернативи при избора на енергоресурсите, алтернативи за намаляване на вредните емисии, алтернативи при водопотреблението, както и оценка за съответствие с използване на най-добри налични техники.

Въз основа на анализа, може да се счита, че не съществува Нулева алтернатива, т.е. да не се строят инсталациите в България. Такава не фигурира в планираните инвестиционни намерения на Тракия Глас България ЕАД.

При експлоатация на инсталациите от ИП ще се използват природни ресурси, горива и спомагателни материали, които са представени в таблица 2.5-б. и таблица 2.5-7.

Таблица 2.5-6.

Използвани природни ресурси по време на експлоатация

Инсталации предвидени в инвестиционно намерение	Разход на вода					Разход на енергия		Разход на горива			
	Промишлена		Битови нужди		Отн. разход m ³ /t (m ²)	kWh/Y	kWh/t (m ²)	Природен газ		LPG или дизелово гориво	
	m ³ /24h	m ³ /y	m ³ /24h	m ³ /y				Nm ³ /y	Nm ³ /t	kg/y	kg/t
1/ Плоскостъкло (ИПС-2)	816	298 000	20	7 300	1,33	35 000 000	156	46223000	205	936 000	4,16
2/ Ламинирано стъкло	260	94 900	6	2 190	0,045	8 000 000	4		-	-	-
3/ Устойчиви стъкла	53	19 345	6	2 025	0,01	21 000 000	5,25		-	-	-
4/ Автомобилни стъкла	810	295 700	38	13870	0,1	106000000	25,24	203 000 (офиси)	0.05 м ³	-	-
Всичко (2+3+4)	1123	410 000	50	18085	0,1	135000000	-	203 000 м ³ (офиси)	0.1 м ³	-	-
Всичко:(1+2+3+4)	1939	708 000	70	25385	1,43	170000 000	-	46 426 000	-	936 000	-

Таблица 2.5-7.

Разход на спомагателни материали за инсталациите

Инсталация Съоръжение	Природен газ	Водород	Азот	Забележка
1. ИПС 2 в т.ч.:	46 223 000 Nm ³ /y			За резервно гориво LPG – 998 400 kg/y или Дизел – 1 100 000 kg/y
Пещ (няма да има втори котлоагрегат)	46 223 000 Nm ³ /y	989 880 Nm ³ /y	1600 Nm ³ /h	
2. Водородна инсталация	1 300 000 Nm ³ /y 148 Nm ³ /h			Капацитет: 2 190 000 m ³ /y
3. Азотна инсталация				Капацитет: 14 000 000 m ³ /y ЕФРВ – 40 h/y

Климатичните особености за района на разглеждания обект се определят, както от разположението на България в умерените ширини на северното полукълбо, така и от орографията на района с характерните елементи от топографията и релефа на Дунавската хълмиста равнина. Комплексът от физико-географски и хидро-метеорологични фактори определя умерено континентален до континентален характер на климата в района.

Наличните данни за района позволяват да направим качествена оценка, от която се налагат изводът, че комплексът от климатични и метеорологични характеристики за района на Търговище може да се оцени като “средно благоприятен” по отношение на разсейването на вредни емисии, изхвърляни в атмосферата с отпадъчни газови потоци от стационарни източници с достатъчно голяма височина.

В хидроложко отношение районът, в който ще се реализира инвестиционното предложение попада в най-високата югозападна част на водосборната област на р.Врана, ляв приток на р.Камчия и се намира непосредствено източно от главния вододел между басейна на р. Русенски Лом и на р. Камчия. Районът на площадката се отводнява основно от р. Карамеше и Герандереси и притоците им, които водят началото си от възвишенията между с. Вълбел и с. Здравец и заустват в р.Пиринчилик. Средната гъстота на речната мрежа не надвишава 0,6-0,8 km/km². Имат плитки, неизразителни речни корита и пороен характер. Годишните им оттоци са непостоянни и неравномерно разпределени, като голяма част от деретата през лятото пресъхват. Характеризират се предимно с дъждовно и дъждовно-снежно подхранване.

Приемник на отпадъчните води от Завод за стъкло и стъклени изделия – гр.Търговище е река Карамеше. Отпадъчните битово-фекални и производствени води ще заустват в приемника след локални пречиствателни станции. Река Карамеше е приемник II категория и се влива в р. Врана. Преди гр.Търговище, р. Врана е водоприемник II категория, а след града – III категория, съгласно Заповед №272/03.05.2001г. на МОСВ.

Физико-географските и геолого-тектонските условия на разглеждания район обуславят формирането на различни по тип и характер подземни води, а именно - порови и пукнатинно порови води и води в окарстени скали.

Подземните води в кватернерните отложения в обсега на площадката и в района около нея са води от инфилтрационния генетичен цикъл и имат еднотипна качествена характеристика. По минерализация и температура това са пресни (M = 0.6-0.7 g/l), студени (t° = 12-13±1°C) води, а по химически състав те са предимно хидрокарбонатно-калциево-магнезиеви и са уязвими на замърсяване.

Територията на обекта, се разполага в почвеногеографския района на Дунавскоравнинна и Хълмистопредбалканска подзона на сивите горски почви, Източна Дунавскоравнинна и Хълмистопредбалканска провинция.

Според почвено-географското райониране на България (Нинов, Н., 1997) обследваната територия попада в Старопланинска провинция от пояса на лесивираниите (Luvisols) - обикновени (haplic, LVh), хромови/канеленовидни (chromic, LVx), калциеви (calcic, LVk), вертикални (vertic, LVv) и светли (albic, LVa) почви.

Почвите на проектирания обект са представени от Карбонатни черноземи, Излужени черноземи (Haplic chernozems), Сиви горски почви (Haplic luvisols), Тъмно сиви горски почви (Chromic luvisols) и Алувиални и алувиално-ливадните почви.

По геоботаническо райониране (География на България, 2002) територията заета от Тракия глас България, ЕАД, попада в Европейска широколистна горска област. От направените проучвания не е констатирана наличност на защитена.

Негативни влияния върху естествената растителност се очакват при изкопно-насипни работи, вкл. за изграждане на необходимата инфраструктура на завода за плоско стъкло и на завода за домакинско стъкло.

Обектът на Тракия глас България ЕАД по зоогеографско райониране, География на България, 2002, попада в Старопланински район

От направените проучвания не е констатирано наличие на защитена фауна. Негативни влияния върху характерната фауна се очакват при изкопно-насипни и монтажни работи при изграждане инфраструктурата на завода за плоско стъкло и на завода за домакинско стъкло (с летален изход за по-бавно подвижни представители и в миграция – при други, но не и загуба на популацията в цялост).

Негативни влияния върху ЗТ по причини породени от дейността на Тракия глас България ЕАД не се очакват, поради отдалеченост и сигурна защита от заобикалящи обекта била и дерета.

В инвестиционното намерение са предвидени екологосъобразни мерки за минимизиране и третиране на отпадъците от бъдещото производство.

При експлоатация на инсталациите ще се използват опасни спомагателни материали (водород, сярна киселина, ацетилен, бои, разредители и др.), които са класифицирани съгласно Наредба за реда и начина за класифициране, опаковане и етикетиране на съществуващи и нови химични вещества, препарати и продукти (ДВ бр. 5от 2003 г. приета с ПМС 316 от 20.12.2002). На територията на ТРАКИЯ ГЛАС БЪЛГАРИЯ ЕАД – гр. Търговище няма да се внасят опасни химични вещества.

Източници на шум в близост до бъдещата площадка са подразделение на ТЕРЕМ ЕАД /на около 700 м/ и ЕНЕРГИЯ АД – гр. Търговище и др.. Съществуващия фонов шум е далеч под нормата за шум на промишлени терени 70 dBA и се доближава до естествения природен шумов фон.

В района до територията за изграждане на заводите се намира жилищна зона – жилищен квартал “Въбел” на гр. Търговище (на юг/юго-изток), на около 500 м. И на юго-изток е гр. Търговище, на около 2 500 м.

Съществуващия фонов шум не превишава нормите.

По време на експлоатация - инсталациите в ИП не са източник на вибрации в околната среда.

Обектът не е източник на нейонизиращи лъчения в околната среда - жилищна зона, жк “Въбел” – гр. Търговище.

Обектът не е източник на топлинни и радиоактивни лъчения в околната среда - жилищна зона, жк “Въбел” – гр. Търговище.

Бъдещите строителни работи по изграждането на предприятието и свързаните с него съоръжения, няма да засегнат територии в регулацията на населени места. Този факт изключва възможността от компроментиране, застрашаване на целостта или унищожаване на архитектурни или художествени паметници на културата.

Представените данни, в ДОВОС, позволяват да се оцени емисионната ситуация на бъдещия обект по отношение на основните замърсители – прах, SO₂ и NO₂ в съответствие

с Българското законодателство (Наредба № 1 от 27.06.2005 г.), както и въздействието върху качеството на атмосферния въздух в района. Прогнозната оценка за емисии във въздуха от новите инсталации показва, че те ще бъдат в съответствие с нормативните изисквания на Българското законодателство по опазване чистотата на атмосферният въздух.

Направена е оценка за съответствие на инвестиционното предложение на основата на действащите в Европейския съюз норми и стандарти, каквито са критериите за съпоставка с т. нар. „Най-добри налични техники” – *Best Available Techniques (BAT)*. Конкретните критерии за стъкларската промишленост са дадени в документа: *“Reference Document on Best Available Techniques in the Glass Manufacturing Industry” (December 2001), BREF- code GLS*.

Замърсяването на приземния слой на атмосферния въздух може да се очаква, както по време на изграждане на обекта, така и при неговата експлоатация. Запрашаването на въздуха по време на строително-изкопните и транспортни работи ще се отстранява чрез поливане на съответните площи. Освен посочените изкопни дейности не се предвижда допълнителна обработка на земните маси - трошене, смилане или пресяване. Като се изключат евентуални аварийни ситуации, новите производства не генерират неорганизираните емисии. Съгласно инвестиционното предложение, всички суровини (с изключение на влажния пясък) се съхраняват в подходящи силози в закрити помещения, с което се изключва ветрово разпиляване на по-фините фракции от прахообразните материали.

Получените резултати от извършена имисионна оценка по модела PLUME показват, че максималните възможни концентрации на всички реални или потенциални замърсители, въздействието на които е свързано с дейността на бъдещия обект, ще бъдат в границите на допустимите норми за качество на атмосферния въздух.

В хидроложко отношение районът, в който ще се реализира инвестиционното предложение, попада в най-високата югозападна част на водосборната област на р. Врана, ляв приток на р. Камчия и се намира непосредствено източно от главния вододел между басейна на р. Русенски Лом и на р. Камчия. Районът на площадката се отводнява основно от р. Карамеше и Герандереси и притоците им, които водят началото си от възвишенията между с. Вълбел и с. Здравец и заустват в р. Пиринчилик. Средната гъстота на речната мрежа не надвишава 0,6–0,8 km/km². Годишните им оттоци са непостоянни и неравномерно разпределени, като голяма част от деретата през лятото пресъхват. Характеризират се предимно с дъждовно и дъждовно-снежно подхранване.

Изготвен е „Хидроложки доклад за р. Карамеше”. Целта на доклада е да се определи размерът на разполагаемия воден ресурс на р. Карамеше в пункта на заустване на отпадъчните води от „Тракия Глас България” ЕАД в средномногогодишен и вътрешномногогодишен разрез.

„Тракия Глас България” ЕАД след реализация на инвестиционното предложение за нови инсталации ще изпуска отпадно водно количество от 20 l/s до 28 l/s, като в него значителен ще бъде делът на отпадъчните води от охладителните инсталации, т.е. те ще бъдат с повишена температура.

На съществуващата площадка на „Тракия Глас България” ЕАД са изградени охранителни (отводнителни) канали, които осигуряват естественото отвеждане на съществуващите повърхностни води извън площадката към р. Карамеше.

Приемник на дъждовните и отпадъчните (производствени и битово-фекални) води след локални пречиствателни станции е р. Карамеше. Дерето е водоприемник II категория.

Проучваният воден обект е р. Карамеше – десен приток на р. Пиринчилик, ляв приток на р. Врана, Камчийски водосборен басейн. Предвижда се в нея да се заустват отпадъчни производствени води от завод „Тракия Глас България”. Производствената площадка на завода е изградена във водосбора на реката, на около 0,5 km северно от кв.

Мих. Петров (бивше с. Вълбел) на град Търговище. Пунктът, в който тези води ще постъпват в реката (D2'), се намира на 320 m от точката на заустване (D2) в отводящия канал (в границите на площадката) и е на приблизителна кота 165 m. (фиг. 5.2.1.).

Няма да има отрицателни въздействия върху околната среда при стриктно изпълнение на инвестиционното намерение по отношение на строителството на пречиствателни съоръжения и достигне до изискуемите показатели за заустване.

Качествата на водите във водоприемника не се очаква да се променят. Въздействието върху повърхностните води при експлоатацията ще бъде пряко, временно и краткотрайно. Отрицателно въздействие би могло да се очаква при неправилна експлоатация на пречиствателните съоръжения или аварийни изпускания от пречиствателната станция.

Индивидуалните емисионни норми са съгласно Комплексно разрешително на „Тракия Глас България“ ЕАД, гр. Търговище, № 3/2006 г. и Протокол от проведена среща с оператора на „Тракия Глас България“ ЕАД, гр. Търговище по Комплексно разрешително № 3/2004 г. (писмо на МОСВ, ИАОС, изх. № 55-ШУ-167/22.06.2005) – представени са като приложения в ДОВОС.

По време на експлоатацията не се очаква промяна в качествения състав на подземните води. Възможно е локално замърсяване на кватернерния водоносен хоризонт, вледствие на аварийни разливи на нефтопродукти в района на мазутното стопанство.

Върху съседните земи, граничещи със заводската площадка не се очаква нарушаване на почвения слой.

Предметът на инвестиционното намерение, Тракия глас България ЕАД, по същество представлява строителство на нови сгради и допълнителни строителни дейности по изграждане инфраструктура за новите производства. Негативното въздействие в периода на строителството към защитените територии ще е неутрално, поради отдалеченост. Площадката на която ще се изградят инсталациите включени в ИП не попада в защитени зони от Националната екологична мрежа “Натура 2000” и защитени територии. По отношение на флората - съществуващата растителност ще бъде ликвидирана, което ще се преодолее чрез последваща рекултивация на нарушените терени. По отношение на фауната - частична до трайна евакуация на отделни представители, поради безпокоене, загуба на характерни укрытия, характерни хранителни бази, а за по-бавно подвижни представители – физическа ликвидация, но не и на цялата популация.

В периода на експлоатацията въздействието върху защитените територии: ще е неутрално, а по отношение на флората - поетапно възстановяване на зелени площи.

Негативно въздействие на фактор отпадъци може да се очаква при неспазване изискванията за съхранение, транспортиране и депониране на отпадъците, генерирани от производствената дейност на предприятието.

При спазване изискванията за опазване на заобикалящата завода околна среда, съобразно действащото законодателство, отпадъците няма да имат отрицателно въздействие върху нея.

Не се очаква негативно въздействие върху баланса на природните ресурси (вода електрическа енергия, природен газ, LPG газ, дизелово гориво) при реализацията на Инвестиционното намерение.

Тъй като на територията на ТРАКИЯ ГЛАС БЪЛГАРИЯ ЕАД – гр. Търговище няма да се внасят опасни химични вещества по Приложение №1 към чл. 2 ал. 1 – Списък на химичните вещества забранени или строго ограничени за определена употреба поради техния ефект върху здравето и околната среда, утвърден с ПМС №129/01.07.2002 г. за приемане на Наредба за реда и начина за внос и износ на опасни химични вещества, препарати и продукти на територията на република България. (ДВ бр. 66/2002 г.) не се очаква негативно въздействие върху околната среда.

Съгласно инвестиционното предложение, при експлоатация на обекта ще се генерират прахогазови емисии в отпадъчните газове потоци предимно от инсталацията за производство на плоско стъкло (ИПС 2). Условно потоците могат да се разделят в две групи – емисии в организирани потоци, които се изхвърлят в атмосферата през стационарни изпускателни устройства (комини) и неорганизираните емисии, главно от общообменните вентилационни системи в производствените сгради.

Приведените данни в ДОВОС позволиха да се оцени емисионната ситуация на бъдещия обект по отношение на основните замърсители – прах, SO₂ и NO₂ в съответствие с Българското законодателство (Наредба № 1 от 27.06.2005 г.), както и влиянието върху качеството на атмосферния въздух в района.

А. Емисии след ръкавни филтри към съоръженията за подготовка на суровините за плоско стъкло

Шихтоподготовката за топилната пещ на ИПС 2 ще се извършва в действащото отделение, обслужващо работеща и понастоящем ИПС 1. По данни от мониторинга на въздуха във фирмата, включен в Комплексното разрешително (условие 9.2.2, табл. 9.2.2.2.), съгласно протоколите от изпитване за 2006 г. няма превишаване на НДЕ (Наредба № 1 от 27.06.2005 г.) за прахови емисии за изпускащите устройства към шихтоподготовката на действащата инсталация за плоско стъкло (ИПС 1).

Към ИПС-2 в участъка шихтоподготовка (сграда за стъклени трошки) ще се изгради един ръкавен филтър и точков източник – комин, с характеристики: H = 12 m – D = 300 mm.

Очакваните емисии от топилната пещ на ИПС 2 (съдържания на прах, азотни оксиди - като NO₂, серни оксиди - като SO₂, хлор и флуор в отпадъчните газове в комин се очаква да бъдат сходни с тези от действащата инсталация за плоско стъкло (ИПС 1) в „Тракия Глас България” – Търговище.

За намаляване на емисиите от NO_x в отпадъчните газове в ДОВОС се разглеждат различни алтернативи една от които е предлагания в инвестиционното предложение специално проектиран нов тип горелки с намалени емисии от азотни оксиди (т.нар. “Low NO_x-горелки”). Ръководството на “Тракия Глас” ЕООД в ИП предвижда изграждане на модернизирания вариант на SCR-процеса-SCR–Denox, с оглед намаляване на емисиите NO_x газове.

Пещта в инсталацията за „ламинирано стъкло” работи изцяло с електроенергия, тъй като не се извършва горивен процес. Не се предвиждат изпускателни устройства за отпадъчни газове. Не се генерират емисии.

Към „Инсталация за производство на устойчиви стъкла” (ИУС) ще се изгради система с прахоуловителни филтри Съдържанието на прах в пречистения въздух, прекаран през прахоуловителната система ще бъде под 10 mg/Nm³.

Към „Инсталация за производство на автомобилни стъкла” (ИЗС) ще се монтират 8 бр., изпускащи устройства (2 броя ще бъдат към линията за ламинирано предпазно автомобилно стъкло и 6 броя ще бъдат към линията за temperирано предпазно автомобилно стъкло). Не се предвиждат емисии превишаващи нормативните стойности.

Получените резултати от изчислителния модел PLUME дават основание да се направи следното заключение:

Средногодишно (или дълготрайно) въздействие

Обектът не оказва отрицателно въздействие и няма кумулативен ефект върху атмосферния въздух на близките населени места по отношение на разгледаните замърсители след реализация на инвестиционното намерение.

Краткотрайно въздействие

Обектът може да окаже еднократно и пряко въздействие (над долния оценъчен праг и среднонощна норма) върху атмосферния въздух по отношение на фини прахови

частици САМО през летните месеци през късните нощни часове, в 14.6% от случаите на вятър от северозапад.

По време на строителство ще се формират битово-фекални отпадъчни води от жизнената дейност на работниците и отпадъчни води от столовата за работниците.

В строителството ще се използват около 200 души работници строители и монтажници в най-натоварения период. Ориентировъчното средноденонощно отпадъчно водно количество ще бъде около $Q = 30 \text{ m}^3/\text{d}$ (при 150 l/на човек/ден). Битово-фекалните отпадъчни води ще се отвеждат към съществуващата биологична пречиствателна станция.

Направен е анализ на водите в р. Карамеше. Резултатите показват, че смесеният поток от охлаждащи и дъждовни води, заустван в повърхностен воден обект – р. Карамеше (водоприемник II категория) не нарушава неговата категория.

В количествено отношение значително се увеличават водните потоци, изпускани след пречиствателни съоръжения, както и охлаждащите и отпадъчни води от новите инсталации, които се включват в дренажната система на завода.

Не се очакват отрицателни въздействия върху околната среда при стриктно изпълнение на инвестиционното намерение по отношение на строителството на новите пречиствателни съоръжения (разширение на битова пречиствателна станция и реконструкция на химическа пречиствателна станция към инсталация за домакинско стъкло) и достигане на емисионните норми съгласно Комплексно разрешително на “Тракия Глас България” ЕАД, гр. Търговище № 3/2006 г.

Отпадъчните води по време на експлоатация ще бъдат отвеждани чрез разделна площадкова канализация:

- битово-фекална канализация
- производствена канализация
- дъждовна канализация

При досегашната експлоатационна дейност на дружеството не са достигани стойности на замърсености по нефтопродукти до 8 mg/l, каквото е ограничението съгласно Протокол от 20.06.2005 г. и КР 3/2006 г. Най-високите максимални еднократни концентрации са 4,1 mg/l за смесения поток охлаждащи и дъждовни води през юли 2007 г. (Dmix) и 4,7 mg/l след ХПСОВ за домакинско стъкло през юли 2007 г. (D1). Обикновено концентрациите по нефтопродукти в тези точки са под 2 mg/l. Това налага извода, че могат да бъдат достигнати по-ниски концентрации по показател „нефтопродукти” от утвърдените с Комплексно разрешително.

Като се вземат под внимание реалните водни количества и осреднените концентрации по нефтопродукти за изградените инсталации (I етап) и се направи анализ на инвестиционните намерения на Възложителя с прогнозни количества на отпадъчните води и концентрации на нефтопродукти, се вижда, че ще се постигне в точка D2 (изход граница–площадка) ориентировъчна концентрация на нефтопродукти 1,03 mg/l.

Предложенията за емисионни норми по потоци от новите инсталации са представени в табл. 6.2.2.7-2.

Таблица 6.2.2.7–2.

Предложение за индивидуални емисионни норми

№	Видове инсталации	Дебит на отпадъчните води	Индивидуални емисионни ограничения
1.	Води от преливане на охладителна система, преливане на бойлера, отпадъчни води от регенерацията на системата за омекотяване на водата към <i>Инсталация за плоско стъкло (Dmix)</i>	9 m ³ /h 216 m ³ /d	pH – 6,0–8,5 Температура – не повече от 3 °C от средната за сезона НВ < 50 mg/l ХПК < 70 mg O ₂ /l

№	Видове инсталации	Дебит на отпадъчните води	Индивидуални емисионни ограничения
	I-ви и II-ри етап		НП < 1 mg/l
2.	Инсталация за домакинско стъкло след ПСОВ (D1)	12,5 m ³ /h 300 m ³ /d	pH – 6,5–8,5 НВ < 50 mg/l ХПК < 70 mg O ₂ /l НП < 1 mg/l SO ₄ ²⁻ < 300 mg/l Cr ³⁺ < 0,5 mg/l Cr ⁶⁺ < 0,05 mg/l ПАВ < 1 mg/l
3.	Инсталация за ламинирано стъкло (D11)	7 m ³ /h 168 m ³ /d	pH – 6,0–8,5 Температура – не повече от 3 °C от средната за сезона НВ < 50 mg/l ХПК < 70 mg O ₂ /l НП < 1 mg/l
4.	Инсталация за устойчиво стъкло (D12)	1,7 m ³ /h 39 m ³ /d	pH – 6,0–8,5 Температура – не повече от 3 °C от средната за сезона НВ < 50 mg/l ХПК < 70 mg O ₂ /l Cl ⁻ < 300 mg/l SO ₄ ²⁻ < 300 mg/l НП < 0,3 mg/l
5.	Инсталация за автомобилно стъкло (D13)	31,7 m ³ /h 760 m ³ /d	pH – 6,0–8,5 НВ < 50 mg/l ХПК < 70 mg O ₂ /l НП < 1 mg/l
6.	Битово-фекални води след ПСОВ и разширение (D3) I-ви и II-ри етап	9,4 m ³ /h 218 m ³ /d	НВ < 60 mg/l ХПК < 125 mg O ₂ /l БПК ₅ < 25 mg O ₂ /l

След реализацията на инвестиционното предложение е задължително да се упражнява ефективен контрол за управление на водите и пречиствателните процеси, за да се осигури достигане на емисионните ограничения за заустване във водоприемника и запазване на качествата на водната екосистема в района.

Необходимо е да се реализират мероприятия, които да редуцират замърсеностите в отпадъчните води.

Целесъобразно е в технологичния процес при инсталацията за автомобилно стъкло да се прецизират отпадъчните водни количества и да се предвиди пречистване на поток с по-малко количество на отпадъчните води и по-висока концентрация на нефтопродукти (т.е. ако е възможно да се отделят потоците с очаквана по-висока концентрация на нефтопродукти и за тях да се предвиди пречистване чрез филтри с активен въглен). Това би довело до постигане на концентрация на нефтопродукти в общия поток за I и II етап под 1 mg/l. В практиката на пречиствателната техника това са достижимите стойности. След постигане на тези емисионни ограничения за отпадъчните води, зауствани в приемника, може да се гарантира, че заустването им няма да допринесе за надвишаване на показателите за водоприемник II категория.

Предложените емисионни норми по отношение на отделните потоци, включващи се в общия дренажен канал, заустващ в р. Карамеше, ще осигурят нормално устойчиво развитие на екосистемата и осигуряване проектната категория на водоприемника.

Качествата на водите във водоприемника не се очаква да се променят. В случай на аварийни и залпови изпускания са предвидени мерки за ефективно управление на

технологичния процес, а и високите технологии на новата линия не биха допуснали появата им.

В ДОВОС е предсравена информация за количеството и вида на строителните, производствените и опасните отпадъци, които ще се генерират при реализация на ИП.

По време на строително монтажните работи, които ще се провеждат до въвеждането на производствените линии в експлоатация се предполага образуването на строителни отпадъци (във вид на вторични суровини) като арматура, желязо, дъски, различни пластмасови и картонени опаковки. Тяхното количество не може да бъде предвидено, но при условие, че има купувач те ще бъдат предлагани за продажба.

Строителните отпадъци на територията на предприятието ще се генерират главно при ремонт и реконструкция на съществуващи сгради и съоръжения. По своя състав те са разнородни, но основно съдържат цимент, вар, пясък, баластра и др.

Генерирането на производствените отпадъци, е в резултат на поддържаща или ремонтна дейност на съоръженията (ръкавни филтри, пещи), пречиствателни съоръжения (ПСОВ), заключителни операции по опаковка и експедиция на готовата продукция, поддръжка на транспортните средства.

Производствените и опасните отпадъци в ДОВОС са систематизирани по инсталации.

Временното съхранение на опасните отпадъци на площадката се осъществява в подходяща опаковка в зависимост от вида на опасният отпадък на обособена площадка, бетонирана и/или покрита с маслоустойчив материал с обособени закрити клетки за различните видове опасни отпадъци. На територията на фирмата не се извършват операции по оползотворяване, обработване, рециклиране и обезвреждане на отпадъци с изключение на оборотните отпадъци от стъкло и шихта от ръкавните филтри. Генерираните отпадъци се предават на външни фирми, притежаващи съответните разрешителни за такъв вид дейност по нормативни изисквания, въз основа на сключен договор.

На фигура 5.6-2 в ДОВОС е представен план на обособените площадки за отпадъци от инсталациите предвидени в инвестиционното предложение. Предвижда се изграждане на 11 площадки (фиг. 5.6-2) за временно и разделно съхранение на различни видове отпадъци. На представената схема са означени и основните характеристики на площадките. Независимо от това, в ДОВОС е направен сравнителен анализ за всяка една от площадките за временно съхранение на отпадъци от инсталациите включени в ИП и съответствията ѝ с изискванията на “Наредба за третиране и транспортиране на производствени и опасни отпадъци” – ПМС №53/1999 г., Приложение 2, както и с Наредба №7/24.08.2004г.

Реализацията на инвестиционното предложение ще доведе до промяна на броя, вида и местоположението на източниците на шум на производствената площадка на завода.

Шумовите емисии на новата инсталация за плоско стъкло няма да се отличават от тези на съществуващата инсталация, тъй като двете са близки по капацитет и оборудване. Нивата на шум, измерени на един метър от отделните елементи на такава инсталация, по данни от измервания в аналогичен завод в Република Турция са в границите от 73 dBA до 108 dBA. Технологичните съоръжения на съществуващата инсталация са разположени в затворени помещения (халета). Измерените понастоящем нива на шум в реални условия по близката югозападна граница на заводската площадка са ниски – между 47,0 dBA и 53,4 dBA, което показва, че външните стени на халетата са с достатъчна звукоизолация.

В новата инсталация за производство на ламинирано стъкло, ситуирана в югоизточната част на площадката, нивата на шум на линиите за рязане и измиване на стъклата се очаква да бъдат същите, както при аналогични съоръжения на съществуващата инсталация за плоско стъкло (ИПС – 1).

Шумът, излъчван от сградата на тази инсталация в посока югоизток ще се екранира от сградите на новопредвиден склад и сграда на Покривно стъкло.

Предвидената инсталация за устойчиво стъкло ще бъде аналогична на съществуващата в завод в гр. Lauenförde. По данни от измервания на фирма Interpane (Германия) шумовите нива в работните участъци при съоръженията на технологичната линия са в границите 63 ÷ 81 dBA.

След реализиране на инвестиционното предложение, нивата на шума, по югозападната граница на заводската територия ще се определят от шума, излъчван от сградата на новата инсталация за плоско стъкло. Очакваните нива на шум ще са от 53 dBA до 59.5 dBA, т. е. далеч под граничната стойност 70 dBA за производствена територия.

Новата линия за автомобилно стъкло ще бъде аналогична на тази в съществуващия завод в гр. Люлебургас – Република Турция и се очаква да има същите шумови емисии (75–90 dBA).

С реализиране на инвестиционното предложение не се очаква промяна на шумовия фон на линията на застрояване на ж.к. „Въбел” откъм страната на завода, поради достатъчната му отдалеченост.

Обслужващият експлоатацията на завода транспорт (за доставка на суровини, помощни материали, извозване на готова продукция) ще нарасне, но на този етап няма конкретни данни за това и не може да се отчете влиянието му като шумообразуващ фактор. Същото се отнася и за вътрешнозаводския транспорт (автомобилен, релсов).

Обслужващите транспортни средства ще се включват в съществуващата транспортна схема до и на производствената площадката.

Шумът излъчван от обслужващите транспортни средства (съществуващи и бъдещи) не се очаква да промени шумовия фон на линията на застрояване на ж.к. „Въбел” откъм страната на завода, поради достатъчната му отдалеченост.

Технологичното оборудване се монтира на вибропоемащи фундаменти.

Вибрациите много бързо затихват на разстояние, поради което не могат да бъдат разглеждани като опасен фактор за работната среда като цяло.

По време на експлоатацията на инвестиционното намерение – инсталации за производство на плоско, ламинирано, устойчиво и автомобилно стъкло не са източник на вибрации в околната среда.

Към нейонизиращите фактори се отнасят постоянните и свръхнискочестотни електрични и магнитни полета, радиочестотните електро-магнитни полета (ЕМП), микровълните и оптичните и лазерни лъчения. Инвестиционното намерение за разширение на производството на стъкло, а именно – Инсталации за производство на плоско, ламинирано, устойчиво и автомобилно стъкло не са източник на нейонизиращи лъчения в околната среда - жилищна зона, жк „Въбел” – гр. Търговище.

Инвестиционното намерение за разширение на производството на стъкло, а именно – Инсталации за производство на плоско, ламинирано, устойчиво и автомобилно стъкло не са източник на топлинни лъчения в околната среда - жилищна зона, жк „Въбел” – гр. Търговище.

При производството на различни видове стъкло не се използват суровини и спомагателни материали, в обхвата на Наредбата за опасните химични вещества и препарати, подлежащи на забрана или ограничения при търговия и употреба, приета с ПМС № 130/2002 г., ДВ бр. 69/2002 г., изм. и доп. ДВ бр. 62/2004 г.,).

При дейността на Инсталацията за производство на различни видове стъкло не се преработва и не се генерира метилбромид (CH₃Br) и вещества от Приложение 1 от Наредба за осъществяване на контрол и управление на веществата, които нарушават озоновия слой, приета с постановление № 254/30.12.1999 г. на Министерския съвет, (обн., ДВ, бр. 3/2000 г., изм. и доп. с ПМС № 224/2002 г., ДВ бр. 96/2002 г.).

В ДОВОС е направен анализ на съществуващото състояние за предполагаемите въздействия върху здравето на населението и на работещите, и хигиенно-санитарните условия на средата при реализирането на проекта:

Експертният анализ доказва, че реализирането на инвестиционното предложение е съобразено с изискванията за такъв род съоръжения и при вземането на необходимите мерки за защита, няма да доведе до промяна в здравния статус на населението и здравния риск може да се прогнозира като нисък. Като положителна даденост може да се оцени до момента безпроблемното от здравно-екологична гледна точка функциониране на настоящото стъklarско производство на предприятието. Новите мощности се очаква да бъдат на същото и на по-добро технологично ниво.

Може да се направи извода, че инвестиционното предложение на “Тракия Глас България ЕАД”: „Разширение на действащия завод за производство на стъкло с изграждането на два нови производствени модула”, може да се реализира без да застраши здравното състояние на работещите в него и населението на гр. Търговище в краткосрочен и дългосрочен план.

Някои от рисковите фактори до голяма степен могат да бъдат с намалено въздействие върху човешкия организъм при използването на ефективни, подходящи и годни за употреба лични предпазни средства

В ДОВОС е представена информация за използваните методики за прогноза и оценка на въздействието върху околната среда.

В ДОВОС е представена оценка за значимост на въздействията – преки и непреки, кумулативни, кратко-, средно и дълготрайни, постоянни и временни, положителни и отрицателни въздействия върху човека и околната среда от строителството и експлоатацията на обекта на инвестиционното предложение. В обобщен вид оценките са представени в таблици 8.1-1 и 8.1-2.

Таблица 8.1-1.

Значимост на въздействията върху околната среда (като преки и непреки; кратко-, средно- и дълготрайни; постоянни и временни; положителни и отрицателни въздействия от Инвестиционното предложение) по време на строителството на инсталациите

№	Компоненти	Въздействие								
		пряко	непряко	вторично	кумулятивно	краткотрайно	среднотрайно	дълготрайно	постоянно	временно
1	Здравето на хората	◆ (C)				◆ (C)				
2	Биологично разнообразие – флора и фауна		◆ (C)			◆ (C)				◆ (C)
3	Земи и почви	◆ (C)				◆ (C)				◆ (C)
4	Геоложка основа	◆ (C)								◆ (C)
5	Хидрология, повърхностни води	◆ (Л)				◆ (C)				◆ (C)
6	Качества на подземните води									◆ (C)
7	Атмосфера и атмосферен въздух	◆ (C)				◆ (C)				
8	Шум и вибрации	◆ (C)				◆ (C)				

Обхватът на потенциалните въздействия е отбелязан като:

C – въздействие в обхвата само на площадката на “Тракия Глас” ЕАД;

Л – локално въздействие (до 5 km); P – регионално въздействие (няма);

H – национално въздействие (няма).

Таблица 8.1-2.

Значимост на въздействията върху околната среда (като преки и непреки; кратко-, средно- и дълготрайни; постоянни и временни; положителни и отрицателни въздействия от ИП) след влизане на обекта в експлоатация

№	Компоненти	Въздействие								
		пряко	непряко	вторично	кумулятивно	краткотрайно	среднотрайно	дълготрайно	постоянно	временно
1	Здравето на хората	◆ (C)						◆ (C)		
2	Биологично разнообразие – флора и фауна		◆ (C)				◆ (C)			
3	Земи и почви		◆ (C)	◆ (C)			◆ (C)			
4	Геоложка основа	◆ (C)								◆ (C)
5	Хидрология, повърхностни води	◆ (Л)			◆ (Л)			◆ (Л)	◆ (Л)	
6	Качества на подземните води		◆ (Л)				◆ (Л)			
7	Атмосфера и атмосферен въздух	◆ (C)				◆ (C)				◆ (Л)
8	Шум и вибрации	◆ (C)						◆ (C)		

Обхватът на потенциалните въздействия е отбелязан като:

C – въздействие в обхвата само на площадката на “Тракия Глас” ЕАД;

Л – локално въздействие (до 5 km);

P – регионално въздействие (няма); H – национално въздействие (няма).

При реализация на инвестиционното предложение трябва да се очаква незначително въздействие върху компонентите на околната среда поради следните по-важни съображения:

Инсталациите за производство на плоско, устойчиво, ламинирано и автомобилни стъкла ще се изгради на собствена урбанизирана площадка на 134 000 m² (обща площ на парцела 1 045 436 m²).

Предлаганите технологии и производството на устойчиви и изолационни стъкла, ще осигурят контрол на слънчевата и топлинна енергия, придават нов облик на направлението „плоско стъкло”. С новите продукти, плоското стъкло се превърща в алтернативно решение за едни от най-актуалните в световен мащаб проблеми, свързани с енергийното спестяване и опазването на околната среда.

В периода на експлоатация на инсталациите ще се формират само организирани газови потоци (технологични и вентилационни), които ще се третираат през съоръжения с висок пречиствателен ефект и ще се постигнат емисионните норми в страната. Не се предвижда генериране на неорганизираните емисии.

С цел намаляване на водопотреблението ще се внедрят оборотни, затворени цикли за промишлени и охлаждащи води.

След реализацията на технологията като енергоносители ще се използват само електроенергия и природен газ и само при аварийни ситуации дизелово или LPG гориво.

Предвижданите за използване суровини и реагенти от категорията на опасните вещества ще се доставят и прилагат при спазване на всички нормативни изисквания за транспортиране и работа с опасни вещества и в съответствие с изготвена специална Инструкция за безопасна работа.

Резултатите от направената оценка за значимостта на въздействията върху компонентите на околната среда за периода на строителство на обекта и след влизане на обекта в експлоатация са съпоставени в ДОВОС.

По отношение на неизбежните и трайните въздействия върху околната среда от строителството и експлоатацията на обекта, представената в Доклада информация позволява да се направи констатацията, че не се очакват трайни и неизбежни въздействия върху околната среда. Предпоставки за това са:

Технологично съответствие на инсталацията за плоско стъкло (ИПС - 2) с изискванията за НДНТ (за другите крайни продукти-специални стъкла няма Справочен документ за НДНТ);

Предвиждат се изкопни работи, с ограничено извозване на земна маса и строителни отпадъци извън площадката на “Тракия Глас България” ЕАД, с което да бъдат засегнати пътни връзки и терени извън територията на дружеството;

Годишното замърсяване на атмосферния въздух след реализация на инвестиционното намерение, при спазване на съответните НДЕ в димните газове на изпускащите устройства, е пренебрежимо малко и няма отрицателен ефект върху населените райони и екосистемите. Обектът може да окаже краткотрайно, еднократно и пряко въздействие (над долния оценъчен праг и средноденонощна норма) върху атмосферния въздух по отношение на фини прахови частици САМО през летните месеци през късните нощни часове;

Качествата на водите във водоприемника не се очаква да се променят. В случай на аварийни и залпови изпускания са предвидени мерки за ефективно управление на технологичния процес, а и високите технологии на новата линия не биха допуснали появата им. Въздействието върху повърхностните води при експлоатация ще бъде пряко, кумулативно и дълготрайно. Отрицателно въздействие би могло да се очаква при неправилна експлоатация на пречиствателните съоръжения или аварийни изпускания от пречиствателната станция.

Отрицателното въздействие върху земите и почвите може да бъде сведено до минимум при спазване на предвидените в ИП технологични режими. В периода на експлоатация на инсталациите въздействието върху почвите ще бъде непряко, вторично и среднотрайно.

Физичните фактори (шум, вибрации, лъчения) не могат да окажат неблагоприятно въздействие върху околната среда поради малката им мощност и инсталиране на източниците в затворени и звукоизолирани помещения. Тези фактори не са рискови за здравето на околните жители, както и за работещите в съседство. Специални превантивни мерки в тази насока, освен ползването на лични предпазни средства, не се налагат.

Не може да се очаква въздействие върху културното наследство – исторически, археологически и архитектурни паметници. Строително-монтажните работи ще се извършват на територията на действащо производство на “Тракия Глас България” ЕАД. След пускане в експлоатация, инсталацията ще формира отпадъчни потоци с малък интензитет на прахо-газови емисии и ограничен териториален обхват, така че не се очаква да окаже негативно въздействие върху културното наследство в района, най-близките обекти на което са на значителни разстояния от площадката (извън обхвата на 5-километровата зона).

Продължителното комбинирано въздействие на прах и използваните в производството химически вещества създава ограничени условия за хронично дразнене на лигавиците и съответно развитие на заболявания на дихателната система при работещите в производството. Освен комбинираното действие на химически агенти, няма данни за осъществяване на комплексно действие на токсични вещества по време на строителството или експлоатацията на инвестиционното предложение на принципа на адитивното действие. Ограничени са възможностите за по-висок риск за здравни отклонения при работещите поради въздействие на фактори с отдалечено във времето действие.

В условията на настоящото инвестиционно предложение е по-вероятен директния път на експозиция, в условията на работна среда. При работниците по изграждането на обекта експозицията също е директна, но ще има временен характер с нисък интензитет, тъй като емисиите по време на строителството са краткосрочни, с малък териториален обхват и зависят от мерките за тяхното ограничаване.

За намаляване на отрицателните последици при експлоатация в ДОВОС са представени мерки и мероприятия предвидени да предотвратят, намалят или, където е възможно да прекратят значителните вредни въздействия върху околната среда. (съгласно параграф 10 на Постановление № 302/30.12.2005 г.).

План за изпълнение на мерките

№	МЕРКИ	Период/фаза на изпълнение	РЕЗУЛТАТ
<i>Атмосферен въздух</i>			
1.	Намаляване емисиите от хлор и флуор Провеждане на системен контрол за съдържание на NaCl в доставяната за шихтоване сода (под 0,15 %, съгласно – BREF code GLS, Глава 4, т. 4.4.4.1). Контрол на доставяните партиди от доломит – възможни са доставки с повишени съдържания на CaF ₂ .	По време на експлоатация	Спазване на емисионните норми и опазване на качеството на атмосферният възду
2.	<i>Редуциране и контрол на прахо-газови емисии</i> - Използване на филтърни тъкани, отговарящи на определени технически изисквания. За постигането на добри показатели на прахоулавянето се препоръчват съответствие с основни	По време на експлоатация	Контрол на работата на пречиствателното съоръжение и спазване на емисионните норми за опазване качеството на атмосферния въздух и осигуряване на ефективна

№	МЕРКИ	Период/фаза на изпълнение	РЕЗУЛТАТ
	характеристики на режима на работа на ръкавните филтър - Непрекъснат контрол за безаварийна работа (техническо състояние и своевременно откриване и отстраняване на пробиви и др.) на филтрувалните ръкави към новите съоръжения; - Подходящ подбор на точки за пробовземане от всички изпускащи устройства след филтрите, които да се оборудват и оразмерят съгласно изисквания на Наредба № 6/1999 г. на МОСВ – Чл. 12);		работа на прахоуловителните и газоуловителни съоръжения
3.	Да се проектира и внедри в експлоатация нов SCR–Denox, процес за редуциране емисиите на азотни оксиди до нормативните изисквания	Преди влизане в експлоатация	Намаляване на вредни емисии и опазване на качеството на атмосферният възду
Води			
1.	Проектиране и изпълнение на локалните пречиствателни съоръжения и съоръженията по канализационната мрежа с водоуплътни материали.	Проектиране, строителство и експлоатация	Недопускане на течове. Запазване на повърхностните и подземните води от замърсяване.
2.	Привеждане в съответствие на ХПСОВ	Периодът е предмет на договаряне между Възложителя и избрания от него Изпълнител; Проектиране, строителство и експлоатация	Ненарушаване категорията на водния обект
3.	Да се прецизира възможността за поставяне на филтър (въглен, перлит) на поток с по-малко водно количество и по-голяма замърсеност, какъвто е потокът от машините за рязане и обработване в инсталация за автомобилно стъкло, с цел достигане на емисионната норма по нефтопродукти	Проектиране, строителство, експлоатация	Ненарушаване категорията на водния обект
4.	Да се провежда строг контрол по отношение аварийни разливи на нефтопродукти, за да не се допускат завишени стойности по показател „нефтопродукти” в дренажен канал.	експлоатация	Ненарушаване категорията на водния обект
5.	Да се провежда мониторинг на количествата и качествата на отпадъчните и повърхностни води, по утвърден план за собствен мониторинг	експлоатация	Запазване на екологичното равновесие
Геоложка основа, земи и почви			
1.	Проверка на общата устойчивост на пластовете, в които ще се изпълнят фундаментите на новите инсталации.	Проектиране и преди влизане в експлоатация	Осигуряване на изкопните работи и здравината на носещи конструкции.
2.	Събиране и съхраняване на хумусния пласт, за да може да бъде ползуван за рекултивация на нарушените площи около завода или на други нарушени или слабо плодородни земи	Преди началото на строителните работи	Защита на почвите

№	МЕРКИ	Период/фаза на изпълнение	РЕЗУЛТАТ
3.	Рекултивиране на нарушените от строителните работи терени. Техническата и биологическа рекултивация трябва да обхване площите не само на самата площадка, но и около новопостроените обслужващи транспортни връзки на завода.	След приключване на строителните работи	Намаляване на отрицателните последици върху почвите
4.	Залесяване на част от свободните площи и оформление на зелен изолационен пояс около границите на заводите, затревяване на установените с проект за озеленяване площи, оформление на цветни терени и др	След приключване на строителните работи	Намаляване на отрицателните последици върху почвите. Подобряване на екологичните условия в района на завода
5.	Поддържане на зелените площи на територията на завода	По време на експлоатацията	Опазване на почвите и околната среда
Отпадъци			
1.	Да се представи за утвърждаване Актуализирана програма за управление на отпадъците, на основание чл. 146 ал. 1 на ЗООС и чл. 29 ал.1 т. 2, ЗУО и изискванията на Директива 2006/21/ЕС за управление на отпадъци от добивните промишлености.	След влизане в експлоатация	Осигуряване на безопасно третиране на отпадъците
2.	Водене на отчетна документация за отпадъците по начин и срокове, съответстващи на изискванията на Наредба № 10/1998 г. на МОСВ за реда за оформянето на документите относно отчета и информацията по управление на отпадъците (ДВ, бр.151/1998 г.)	По време на експлоатация	Извършване на мониторинг с цел намаляване на риска от вредното въздействие на отпадъците
Шум			
1.	Строителната дейност да се извършва само през дневния период	По време на строителството	Ограничаване проникването на шума от площадката в околната среда за вечер и за нощ
2.	Обслужващият строителството товарен транспорт да спазва допустимата скорост на движение при преминаване през населени места; да се движи по определените му трасета (ако има такива)	По време на строителство	Подобряване на шумовия режим на терените около трасето на движение
3.	Осигуряване на необходимата звукоизолация на ограждащите конструкции на сградите на новите цехове	Проектиране – работен проект	Ограничаване проникването на шума от цехове в околната среда
4.	Да се монтиран предвидените ефективни шумозаглушители на автоклавите при линиите за ламинирано и автомобилно стъкло	Проектиране, по време на монтажните дейности	Намаляване нивото на излъчвания от тях шум на изхода
5.	След реализирането на инвестиционното предложение, препоръчваме провеждане на нови измервания на нивата на шум от компетентните органи по контур 2, включително и през нощния период.	След въвежане в експлоатация на инвестиционното предложение	Оценка на шумовия режим на територията на предприятието и в околната среда
Здравно-хигиенни аспекти на работната и околната среда и оценка на риска			
1.	Употреба на лични предпазни средства.	След влизане в експлоатация	Ограничаване на здравния риск за обслужващия персонал
2.	Контрол на качеството на въздуха на работната среда, технически изправни уреди, редовни профилактични прегледи.	След влизане в експлоатация	Ограничаване на здравния риск за обслужващия персонал

№	МЕРКИ	Период/фаза на изпълнение	РЕЗУЛТАТ
3.	Осигуряване на подходящи почивки.	След влизане в експлоатация	Ограничаване на здравния риск за обслужващия персонал
4.	Провеждане на персонален инструктаж.	След влизане в експлоатация	Ограничаване на здравния риск за обслужващия персонал
5.	Извършване на оценка на риска, съгласно чл. 8 т. 5 на Наредба №5/1999 г. за реда, начина и периодичността на оценка на риска	След влизане в експлоатация	Здравна защита на работещите

В ДОВОС е предложен План за собствен мониторинг.

Заклучение

В настоящия ДОВОС за инвестиционно предложение на “Тракия Глас България” ЕАД гр. Търговище, е направен обстоен преглед на представеното инвестиционно предложение и влиянието му върху околната среда и здравето на хората.

ДОВОС е разработен в съответствие с изискванията на Закон за опазване на околната среда ЗООС (ДВ, бр. 91/2002 г., попр. бр. 98/2002 г., изм. бр. 86/2003 г., бр. 70/2004 г., бр. 74/2005 г., изм. и доп. бр. 77/2005 г.), Чл.95 ал. 1; Наредба за условията и реда за извършване на оценка на въздействието върху околната среда на инвестиционни предложения за строителство, дейности и технологии приета с Постановление № 59/07.03.2003 г., ДВ бр. 25/2003 г.; Постановление № 302/30.12.2005 г. за изменение и допълнение на Наредба за условията и реда за извършване на оценка на въздействието върху околната среда на инвестиционни предложения за строителство, дейности и технологии приета с Постановление № 59/07.03.2003 г., ДВ бр. 25/2003 г.

Направен е анализ на очакваните въздействия от реализацията на инвестиционното предложение върху околната среда. Идентифицирани са рисковите фактори.

На базата на анализа са предложени мерки за намаляване на значителните вредни въздействия върху околната среда и здравето на хората.

Инвестиционното предложение няма да доведе до влошаване на екологичната обстановка за района на г. Търговище.

Авторите на Доклад за ОВОС за инвестиционно предложение на “Тракия Глас България” ЕАД, въз основа на извършената оценка и анализ, съобразявайки се с екологичното законодателство, препоръчват на уважаемия ЕЕС при РИОСВ – гр. Шумен да одобри инвестиционното предложение.